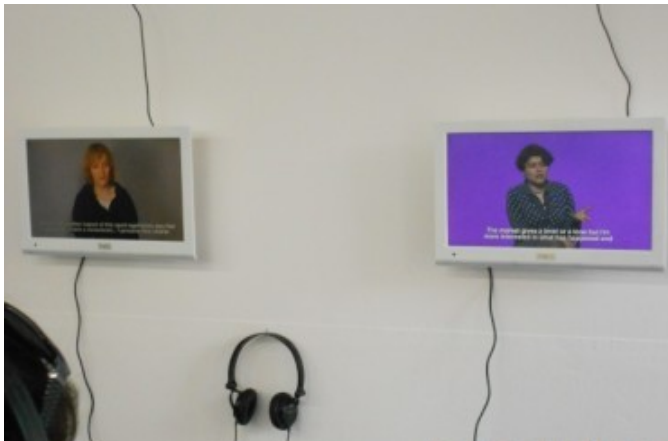

Nimeni nu se intreaba in aceste zile sau in restul timpului daca o institutie ca ICR ar trebui sa existe, de fapt, indiferent de cine conduce ocazional stabilimentul.

Din punct de vedere strict liberal (libertarian), chestiunea poate fi transata rapid, iar raspunsul e limpede pentru orice persoana familiarizata cu teoriile clasicilor.

In schimb, la noi discutia se poarta doar in jurul persoanelor (e bun, nu e bun, “e cu ala”, “m-a injurat”, “opriti politizarea!”, etc), nimic in privinta institutiilor. Ma rog, se discuta pe ici, pe colo, in sensul in care se ia ordonanta de urgenta si se verifica legalitatea ei, insa aceasta dezbatere are o relevanta avocateasca. Atat detractorii, cat si aparatorii actualului presedinte al ICR pica, in general, de acord asupra faptului ca Romania trebuie sa aiba un vehicul oficial, platit de la buget, de promovare a culturii.

Or, aici cred ca avem dificultatile abstracte cele mai mari, iar problemele teoretice pe care ar trebui sa le depaseasca sustinatorii unei astfel de agentii mi se par insurmontabile.

In primul rand, exista permanent pericolul osificarii, coruptiei si incompetentei, specific prin excelenta unei agentii de stat. Faptul ca, pentru moment, ICR functioneaza bine (ramane de vazut daca e asa), cum afirma mai toata lumea, tine de o conjunctura fericita. Iar situatia delicata nu se restrange doar la noi, e vizibila si la case mai mari. De pilda, in 1947, guvernul SUA a finantat un turneu international de promovare a artistilor americani sub titlul “Advancing American Art”, ceea ce i-a prilejuit presedintelui Harry Truman celebra replica: “Daca asta e arta, eu sunt hotentot”. In spatele lobbyului artistic se afla insa CIA, care dorea sa dea o lovitura culturala sovieticilor, iar faptul ca printre pictori se aflau si personaje incapabile sa deseneze ramane doar un amanunt istoric.

Insa aparatorii existentei ICR ar trebui sa raspunda unei obiectii mai puternice: ce tip de cultura ar trebui promovata prin stat? Intrebarea pare fara miza in esenta, insa raspunsul ne va oferi o viziune estetica si, probabil, una metafizica.

Daca ne uitam pe programele institutului vedem cum ajutorul sau s-a indreptat spre nume cel putin stranii. De exemplu, ICR a sprijinit, potrivit raportului de activitate pe anul trecut, participarea trupei ROA la "Berlin Music Week", a formatiei Zdob si Zdub la festivalul "Balkan Traffic", a proiectului "100 de ani de fotbal in Romania", trupa de indie rock The Amsterdams, a "artistului" electronic Silent Strike, expozitia de terapie prin arta "Un divan pe Dunare", in cadrul celui de-al VIII-lea Colocviu European de Psihiatrie si Psihanaliza, a fost prezent la festivalul "Gay Pride" de la Amsterdam, etc. In acelasi timp, a finantat recitaluri de muzica bizantina si clasica, concerte de colinde, muzica sacra, expozitii de icoane, cursuri de limba civilizatie romaneasca. Simpla alaturare a numelor si temelor nelinisteste orice persoana cu o filozofie a culturii nerelativista.

Asadar, care a fost criteriul prin care s-a decis alocarea ajutorului, in cazul in care a existat unul? Finantarea unui vernisaj de arta LGBT nu intra pe acelasi palier cultural si spiritual cu o expozitie de arta religioasa, fara sa mai amintim de faptul ca are darul de a enerva atat minoritatile sexuale, cat si pe ortodocsi. Raspunsul, cred, e unul de tip "anything goes" cultural, de unde si, cel mai probabil, aprecierea internationala a ICR. Succesul vine din satisfacerea asteptarilor clientilor externi. Vreti diversitate, va dam diversitate. Avem de toate: si scriitori pornografici, si fotografi, si instalatii, si arta sociala, si arta sexuala, si muzica electronica, si dans contemporan, si teatru abstract. La nevoie, devenim si clasici..

Plierea pe spiritul decadent al timpurilor a dus la incurajarea tuturor fara o discriminare serioasa. Iar daca toti sunt artisti, atunci nu exista nicio diferenta intre arta inalta si arta minora, intre adevar si fals, intre teologie si filozofia sistemului de fotbal 4-4-2, intre indivizi care isi reclama identitatea artistica din grupul sexual de provenienta si cei pentru care arta are o misiune divina. Suntem cu totii o natiune de artisti, in viziunea institutului, si toti meritam banii statului pentru asta.

Iar daca acceptam acest verdict ca punct de plecare si sfarsit, si nu vad cum ar putea fi el negat din haosul numelor amintite, atunci problema sustinerii actualei conduceri a ICR devine imposibila. Pentru ca, din moment ce toata arta merita promovata, grupul ROA si Enescu, Nightloosers si Blaga, atunci chiar nu conteaza cine conduce de fapt agentia, deoarece in final tot cu arta vom avea de-a face.{comments on}

Cu ICR in duba relativista

Scris de Ninel Ganea
Luni, 18 Iunie 2012 12:34
